

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

53

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Thorez

PRZEKAZUJĄCY

KWK Thorez

WYKONAWCA SPISU

KWK Thorez

ROK PRZEKAZANIA

2002

MIJESCOWOŚĆ

Wałbrzych

GMINA

Wałbrzych

POWIAT

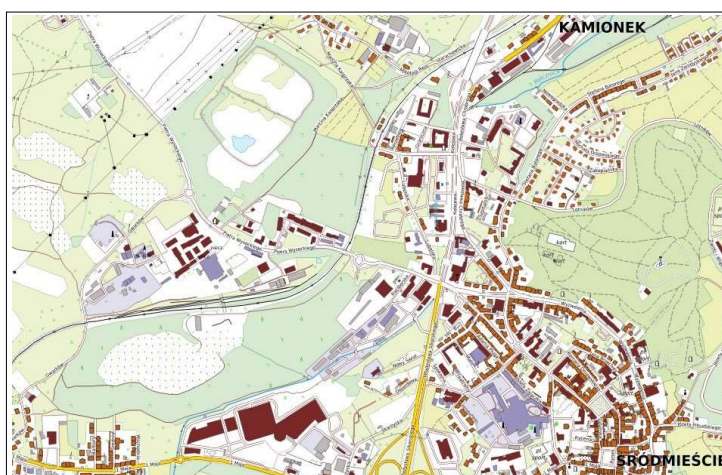
Wałbrzych

WOJEWÓDZTWO

dolnośląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Wałbrzych

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

–

–

–

	DOK. TEKSTOWA	DOK. KARTOGRAFICZNA	SUMA
ILOŚĆ JEDNOSTEK	26	21	47
ILOŚĆ PODJEDNOSTEK	931	828	1759
ILOŚĆ mb	–		
ILOŚĆ SKANÓW	7	88	95

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja pomiarowa; geologia, plan ruchu; inne.

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; przekroje i profile geologiczne; inne.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział w Kamieńcu Żąbkowickim, zesp. Kopalnia Węgla Kamiennego „Thorez” w Wałbrzychu, sygn. 84/637/0, lata [1945] 1950–1993.

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Thorez		
METODA EKSPLOATACJI	podziemna		
PRZEDSIĘBIORCA	-		
NAZWA ZŁOŻA			
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny		
NAZWA TG NAZWA			
OG			
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	-	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI	1996
KONCESJA I WYGASZENIE	-		

Kopalnia prowadziła eksploatację w rejonie Wałbrzycha (niem. Waldenburg), Białego Kamienia (niem. Weisstein), Konradowa (niem. Konradsthal), Jedliny Zdroju (niem. Bad Charlottenbrunn), Boguszowa-Gorców (Boguszów: niem. Gottesberg; Gorce: niem. Rothenbach), Szczawna-Zdroju (niem. Bad Salzbrunn).

W rejonie kopalni od 1561 funkcjonowało 15 małych kopalń węgla kamiennego (głównie odkrywkowych), których właścicielem był Konrad II Hochberg. W początkowym okresie eksploatowano pokłady leżące u podnóża góry Chełmiec i w rejonie Lisiego Wzgórza. W 1770 r. kopalnie zostały połączone w jeden zakład o nazwie „Fuchs”. Na początku XX w. gwarectwo Fuchs nabyło udziały sąsiedniego gwarectwa David. W 1920 r. kopalnia została przejęta przez Kokswerke und Chemische Fabriken A.G. w Berlinie, a w 1928 – przez Niederschlesische Bergbau A.G. W 1929 r. do kopalni przyłączono sąsiedni zakład „Consolidirte Segen Gottes”. Od 1945 r. kopalnia nosiła nazwę „Julia”, w latach 1946–1950 nazywała się „Biały Kamień”, a w okresie 1950–1993 funkcjonowała jako KWK „Thorez”, po czym powrócono do nazwy „Julia”. W 1990 r. zdecydowano o likwidacji kopalni, lecz w roku 1992 powołano przedsiębiorstwo Wałbrzyskie Kopalnie Węgla, w skład którego weszły kopalnie „Thorez”, „Victoria” i „Wałbrzych”. Kopalnia ostatecznie zakończyła działalność wydobywczą w 1996 r.

W 1794 r. wydrążono sztolnię odwadniająco-transportową „Fuchs” długości 1,6 km. Po roku 1865 zgłębiono szyby „Julius” (100 m), „Ida” (288 m) i „Dampf” (288 m). Na początku XX w. szyby pogłębiono. W 1945 r. kopalnia posiadała osiem szybów, w tym jeden wydobywczy. W roku 1991 zaprzestano eksploatacji z pola wschodniego. Szyby „Teresa”, „Chwalibóg”, „Krakus” i „Wanda” zostały zasypane. W 1992 r. w szybie „Pokój” powstało ujęcie wody pitnej dla Jedliny-Zdroju. W 1998 r. rozpoczęto likwidację szybu „Jan”, a rok później zasypano szyb „Julia” i częściowo – szyb „Sobótka”, w którym pozostawiono dojście do trasy wycieczkowej w Lisiej Sztolni. Na terenie kopalni utworzono Muzeum Przemysłu i Techniki.

Maksymalną wielkość produkcji kopalnia osiągnęła w 1937 r.; wydobyto wówczas 1 460 541 t węgla.

Bibliografia

1. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
2. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.